

Závěry Rady o úloze dobrovolných činností ve sportu při podpoře aktivního občanství

(2011/C 372/06)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIPOMÍNÁJÍC:

- společné prohlášení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 5. května 2003 o „sociální hodnotě sportu pro mladé lidi“⁽¹⁾,
  - závěry Rady ze dne 3. října 2011 o úloze dobrovolných činností v sociální politice⁽⁷⁾,
  - rozhodnutí Rady 2010/37/ES ze dne 27. listopadu 2009 o Evropském roku dobrovolných činností na podporu aktivního občanství (2011)⁽²⁾ zdůrazňující tyto cíle:
    - usilovat o to, aby bylo v EU vytvořeno prostředí příznivé pro dobrovolnictví,
    - posílit postavení dobrovolnických organizací a zlepšit kvalitu dobrovolnictví,
    - oceňovat a uznávat dobrovolné činnosti,
    - zlepšit povědomí o hodnotě a významu dobrovolnictví,
  - závěry Rady ze dne 18. listopadu 2010 o úloze sportu jako faktoru přispívajícího k aktivnímu sociálnímu začleňování⁽³⁾,
  - sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů nazvané Rozvoj evropského rozměru v oblasti sportu⁽⁴⁾ a studii z roku 2010 o dobrovolnictví v Evropské unii, které dokládají vysokou rozmanitost dobrovolnictví ve sportu po celé EU a zaměřují se na právní ujednání a zdroje financování v této oblasti, přičemž upozorňují i na potřebu odborné přípravy dobrovolníků,
  - sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o politikách EU a dobrovolnictví: „Uznání a propagace přeshraničních dobrovolných činností v EU“⁽⁵⁾,
- usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 20. května 2011 o pracovním plánu Evropské unie v oblasti sportu na období let 2011–2014⁽⁶⁾,
  - odbornou konferenci nazvanou „Od dobrovolnictví k vedení ve sportu“ konanou ve dnech 13. až 14. září 2011 v polské Varšavě, na níž byla zvláštní pozornost věnována těmto otázkám:
    - odkaz a dědictví velkých sportovních událostí a zkušenosti z nich a způsob, jak je následně zúročit v každodenní dobrovolné činnosti ve sportu,
    - možnosti využití stávajících „zásob“ dobrovolníků při náboru na nadcházející sportovní události,
    - potřeba podporovat uznávání a validaci dobrovolných činností ve sportu,
    - potřeba podporovat vzájemné učení a výměnu osvědčených postupů.

POTVRZUJE, ŽE:

1. vzhledem ke zvláštnosti situace v každém členském státě a všem formám dobrovolné činnosti se pod pojmem „dobrovolné činnosti“ rozumí všechny druhy dobrovolných činností, ať již formální, neformální či informální, které určitá osoba vykonává z vlastní svobodné vůle, na základě vlastního rozhodnutí a motivace bez ohledu na finanční prospěch; tyto činnosti jsou prospěšné pro jednotlivé dobrovolníky, komunity i společnost jako celek; rovněž jsou pro jednotlivce i sdružení nástrojem k uspokojování lidských, společenských, mezigeneračních i environmentálních potřeb a zájmů a často jsou vykonávány na podporu některé neziskové organizace nebo komunitní iniciativy⁽⁸⁾;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 134, 7.6.2003, s. 5.⁽²⁾ Úř. věst. L 17, 22.1.2010, s. 43.⁽³⁾ Úř. věst. C 326, 3.12.2010, s. 5.⁽⁴⁾ KOM(2011) 12 v konečném znění.⁽⁵⁾ KOM(2011) 568 v konečném znění.⁽⁶⁾ Úř. věst. C 162, 1.6.2011, s. 1.⁽⁷⁾ Dokument 14061/1/11 REV 1.⁽⁸⁾ Rozhodnutí Rady 2010/37/ES ze dne 27. listopadu 2009 o Evropském roku dobrovolných činností na podporu aktivního občanství (2011) (Úř. věst. L 17, 22.1.2010, s. 43).

2. dobrovolné činnosti musí být jasně odlišeny od placeného zaměstnání a neměly by jej v žádném případě nahrazovat⁽¹⁾; neměly by podněcovat genderové nerovnosti v placené a neplacené práci a nesmí přispívat ke zkrácení pracovní doby zaměstnanců nebo k jejich odchodu z trhu práce;
  3. dobrovolné činnosti nemohou nahradit obecnou odpovědnost státu za zajištění a poskytování hospodářských, sociálních a kulturních práv;
  4. dobrovolné činnosti musí podléhat stávajícím právním předpisům a plně dodržovat všeobecná a základní práva a svobody, aby bylo možné zajistit právní stát a plné respektování integrity jednotlivce.
6. dobrovolné činnosti ve sportu podporují pozitivní společenské postoje založené na hodnotách rozvíjených sportem, např.:
    - fair play,
    - týmová práce,
    - vytrvalost,
    - odpovědnost,
    - vedení,
    - tolerance,
    - respektování druhých a
    - schopnost překonávat překážky;

BEROUCE V ÚVAHU, ŽE:

1. sport je největším hnutím občanské společnosti v EU; pro zajišťování sportu jsou ve většině členských států základním předpokladem neziskové činnosti a struktury založené na dobrovolných činnostech;
2. dobrovolné činnosti ve sportu patří mezi nejoblíbenější a nejoblíbenější formy společenské aktivity v Evropě a tvoří součást společenského dědictví sportu; pořádání sportovních událostí, včetně událostí pořádaných profesionálními a komerčními sportovními organizacemi, jakož i každodenní činnosti související se sportem závisí v mnoha členských státech na dobrovolnicích a dobrovolných činnostech;
3. dobrovolné činnosti ve sportu přispívají k aktivnímu občanství a k začlenění občanů pocházejících z různých prostředí tím, že vytváří lepší porozumění a respekt prostřednictvím univerzálního jazyka sportu a přispívají k uplatňování základních hodnot a zásad Evropské unie, konkrétně: solidarita, udržitelný rozvoj, lidská důstojnost, rovnost a subsidiarita, čímž přispívají k prosazování evropské identity;
4. občané získávají díky účasti na dobrovolných činnostech ve sportu nové dovednosti, což mimo jiné pozitivně přispívá k jejich zaměstnatelnosti a posilování jejich pocitu sounáležitosti se společností a může být katalyzátorem společenských změn;
5. dobrovolné činnosti ve sportu mohou přispět k růstu a posilování sociálního kapitálu rozvojem společenské sítě založené na důvěře a spolupráci;
8. podpora rozvoje dobrovolných činností ve sportu sleduje cíle Evropského roku dobrovolných činností 2011 a nadále plní cíle Evropského roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení 2010 a rovněž přispívá k cílům Evropského roku aktivního stárnutí 2012;
9. dobrovolné činnosti ve sportu mohou působit jako podnět k rozvoji a podpoře fyzické aktivity na všech úrovních, což s sebou nese zlepšení tělesného a duševního zdraví občanů a omezení nemocí souvisejících se životním stylem;
10. dobrovolné činnosti ve sportu jsou významným faktorem přispívajícím k mobilitě občanů tím, že vytváří kompetence a prohlubují zkušenosti v rámci aktivit souvisejících se sportem v jiných členských státech a rozvíjí evropskou identitu a podporují hodnoty EU mimo její hranice;
11. dobrovolné činnosti ve sportu mohou přispět k dosažení všeobecných cílů strategie Evropa 2020 zvyšováním mobility prostřednictvím činností posilujících zaměstnatelnost, zlepšujících veřejné zdraví, podporujících sociální začlenění, vzdělávání a aktivní stárnutí.

⁽¹⁾ Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 16. května 2007 o provádění společných cílů v oblasti dobrovolné činnosti mladých lidí (Úř. věst. C 241, 20.9.2008, s. 1).

VYBÍZÍ V TÉTO SOUVISLOSTI ČLENSKÉ STÁTY EU A ZÚČASTNĚNÉ STRANY V OBLASTI SPORTU, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ A S PŘÍHLÉDNUTÍM K NEZÁVISLOSTI SPORTOVNÍCH ORGANIZACÍ:

- vytvořily příznivé podmínky pro rozvoj dobrovolných činností ve sportu, zejména na základě:
  - výměny osvědčených postupů mezi členskými státy a sportovními organizacemi,
  - održování nezávislosti sportovních organizací při současném zajištění odpovídající podpory pro tyto organizace na úrovni členských států,
  - potřeby zajistit, aby se dobrovolníkům ve sportu dostalo potřebné odborné přípravy a příležitosti bezpečně využívat přínosů dobrovolnictví;
- přispívaly k podpoře pozitivního vnímání dobrovolníků ve sportu a dobrovolných činností ve sportu;
- nahlížely na dobrovolné činnosti ve sportu jako na důležitý nástroj zvyšování kompetencí a dovedností; za tímto účelem je třeba:
  - podniknout odpovídající kroky k určení kompetencí a dovedností získaných v rámci zkušeností získaných neformálním a informálním učením při dobrovolných činnostech ve sportu, posoudit možnosti jejich většího uznání a validace v rámci vnitrostátních systémů kvalifikací s odkazem na evropský rámec kvalifikací,
  - při přípravě činnosti vyhledávat konzultace sportovních hnutí a dobrovolnických organizací;
- napomáhaly spolupráci mezi vládními orgány a sportovními organizacemi na místní, vnitrostátní a evropské úrovni za účelem vytvoření sítí k řešení společných problémů, s nimiž se oblast dobrovolnictví potýká;
- prosazovaly dobrovolné činnosti ve sportu jakožto formu neformálního a informálního učení s ohledem na získávání nových dovedností a kompetencí, jakož i součást dvojí kariéry sportovců spolu s formálním vzděláváním;
- podporovaly dobrovolné činnosti ve sportu například podněcováním reklamních kampaní na zvýšení povědomí a podporu pozitivního přístupu k dobrovolníkům;
- využily potenciál dobrovolníků zapojených do pořádání sportovních akcí v dlouhodobých činnostech na všech úrovních sportu;

- posoudily možnost přidané hodnoty zavedení systému odměn, který by ocenil nejnovativnější dobrovolnické projekty v oblasti sportu.

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY EU A EVROPSKOU KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PRAVOMOCÍ, PŘI DODRŽOVÁNÍ ZÁSADY SUBSIDIARITY A S OHLEDEM NA SVOU INSTITUCIONÁLNÍ STRUKTURU:

- usilovaly o odstranění zbytečných překážek bránících rozvoji dobrovolných činností ve sportu, včetně nepřiměřené administrativní zátěže;
- sledovaly rozvoj sportovních odvětví v Evropské unii založených na dobrovolné činnosti, mimo jiné výzkumem jejího hospodářského a sociálního dopadu;
- si vyměňovaly znalosti, zkušenosti a osvědčené postupy v oblasti dobrovolných činností ve sportu;
- podporovaly rozvoj dobrovolných činností ve sportu v rámci vnitrostátních a evropských politik a strategií týkajících se sportu a sociálních věcí, vzdělávání a zaměstnanosti;
- posoudily, jakým způsobem by dobrovolné činnosti ve sportu mohly přispívat k projektům podporovaným z fondů EU, a aby vytvořily mechanismy umožňující vhodné hodnocení dobrovolných činností ve sportu;
- podle potřeby začlenily aspekty dobrovolných činností ve sportu do aktivit jednotlivých odborných skupin ustavených v rámci pracovního plánu EU v oblasti sportu;
- podněcovaly rozvoj dobrovolných činností ve sportu mezi-odvětvovou spoluprací mezi subjekty veřejného a soukromého sektoru a organizacemi občanské společnosti v oblasti sportu, zdraví, kultury, vzdělávání, mládeže a sociální politiky na místní, vnitrostátní i evropské úrovni.

VYZÝVÁ EVROPSKOU KOMISI, ABY:

- věnovala zvláštní pozornost dobrovolným činnostem a schopnosti neziskových sportovních organizací získat přístup k programům EU další generace, aniž by byla dotčena jednání o víceletém finančním rámci;
- určila faktory úspěšnosti, osvědčené postupy a oblasti vyžadující užší spolupráci na úrovni EU, včetně stávajících překážek bránících rozvoji dobrovolných činností ve sportu;
- při navrhování nových právních předpisů EU posoudila jejich možný dopad na dobrovolné činnosti ve sportu.